

HOL VAGYUNK?

Megtörtént végre az is, amit mindaddig csupán álmalukban remélhettünk: a világ legmesszebb zugából is összegyűltek a szétszórta magyarság képviselői, hogy meghányják-vessék azt a sok sok eddig elmulasztott teendőt, amely hivatva van megerősíteni azokat a kapcsolatok, amelyek az Óháza lakóit összekötik az új otthon magyaraival. A Magyarok Világkongresszusa kétségkívül olyan hatalmas munkát végzett, amelyre nem csak, hogy méltán lehetünk büszkéek, hanem egyúttal reményekkel várjuk, hogy a külföldi magyarság társadalmi életének ugy nemzeti, mint általános szempontból az ezután következő korszak hatalmas lendülettel fogja megadni azt az irányt, amelynek követése nagyobb megbecsülést fog szerezni a magyar névnek az egész földkerekségen.

Új, a külföldi magyarság szívéhez közelebb fekvő és a magyar viszonyokkal szemben teljesen tájékozatlan embermilliók felvilágosítására alkalmasabb módokat kellett keresni, hogy elérhessük céljainkat. Eddig is megegyezett minden egyes magyar abban, hogy a magyarságot nem szabad elveszni hagyynunk a nagy idegenségben. Eddig is jajgatott, sópánkodott mindenki hogy valamit már kellene tennünk, ha nem akarjuk magunk megsiratni fajunk pusztulását az egymást jobban megbecsülő, a jobban összetartó idegen nemzetek torzalkodókat elsöpítő áradatában.

A Magyarok Világkongresszusa tehát örök értékű munkát végzett akkor, amikor a külföldi magyarság mindegyikünk által ismert céljainak megvalósítása érdekében megteremtette az alapvető intézkedéseket: komoly szakemberek kidolgozása alapján megállapította azt a munkarendet, amely a célok megvalósításához emberi számítás szerint vezet. Mi természetesen szívvel-lelkkel támogatjuk ezt a nemzetmentő munkát és amint a Magyarok Világkongresszusa egyes kanadai vonatkozású célkitűzései a megvalósulás, illetve a teljes kidolgozás medrére kerülnek, a magunk részéről mindent el fogunk követni, hogy mindazt keresztülvihessük Magyarokadában, amre az itteni magyarságnak szüksége van.

Miután teljesen egyetértünk és együttérzünk a Világkongresszus nemzetmentő törekvéseivel, őszinte hálával kell adoznunk mindazoknak, akik a Világkongresszus alkalmából nemcsak megemlékeztek a kanadai magyarságról, de szeretetteljes pártfogásukba vették a végtelen északi birodalom zajló embertengeréből alig felbukkanó honfitársaink érdekeit. Végül el kell mondanunk, hogy mi magunk nem küldhettünk delegátusokat erre a nagy magyar kézzorításra, de úgy alakultak időközben a mostoha körülmények, hogy örülnünk kell, ha azt az üzenetet küldhették haza magunk helyett: még élünk, vagyunk, dolgozunk — a magyarságunkért.

Nem helyeseltük tehát azoknak az álláspontját, akik akár itt, akár pedig túl a nagy vízekon a való helyzet ismerete nélkül kimondják ránk a szentenciat: "a Kanadai Magyar Újság irányíthatna a kanadai magyar közéletet, rámutathatna a hibákra itt is ott is, leleplezhetné a kullisszatitkokat, pellengérré állíthatná a magyarság bizalmával visszaélőket, ütne-vágná jobbra-balra és diktátor hangon osztogathatná az utasításokat". Nem helyeseltük ezt a hangot már azért sem, mert volt egy idő, amikor a fenti módszereket tényleg ki akarták próbálni a kanadai magyarságon és teljes kudarcot vallottak.

De mélyebb, igazabb és emberibb szempontból vizsgálva a helyzetet, le kell egyszer és mindenkorra szegznünk, hogy a

kanadai magyarságnak nem kell az úgynevezett diktatura, még ha olyan jóakaratu volna is, ahogyan azt beállítani szeretnék. A kanadai magyarok mindenkor meg fognak maradni becsületes, igaz hazafiaknak — a saját jószántukból. És miután mi erről meg vagyunk győződve, nemcsak helyes iránynak, hanem egyenesen kötelességünknek tartjuk, hogy ne ártsuk bele magunkat minden csip-csup aknamunkába, amikor ezek ugyanis megérdemelt jobblétre szenderülnek hamarosan, ha nem világítjuk meg a sajtó fényével és ezáltal nem hozzuk őket a nekik életet adó nyilvánosság elé.

Nekünk igenis hivatásunk a kanadai magyarság irányítása, de nem olyan szempontból, ahogyan azt egyesek elképzelik. Ha mi azt akarjuk, hogy honfitársaink megmaradjanak olyan hazafiaknak, mint legjobbjaink: akkor a hazaszeretet hirdetése mellett nem szabad semmiesetre sem átplántálnunk az osztálykülönbségekre tagolt európai rendszert, hanem a lehető legszabadabb, leginkább a nép akaratának megfelelő kanadai szellemben kell a kanadai magyarságot vezetnünk azon az egyedül helyes úton, amelyet a hozzánk beérkező levelek tömege megjelöl számunkra.

Mi nem térhetünk le sem jobbra, sem balra, mi nem állhatunk sem egyik, sem másik érdekelttség szolgálatába — hogy annak érdekében igyekezzünk dirigálni a közvéleményt. Az utolsó évek tanulságai megmutatták, hogy Kanadában csakis egy olyan hírlapnak van létjogosultsága, amelyet nem egyesek, hanem az összmagyarság érdekei irányítanak. Nem akarjuk mellőlni a verve azt állítani, hogy a kanadai magyar sajtó ma már azon a magaslaton áll, amelyen a százezer magyar számához viszonyítva állnia kellene, de mindenki, aki mélyebben belenézi a látszatra bonyolult helyzetet kavarog forogtatagának legmélyére — az megértheti, hogy mi azért nem vagyunk a felszíni érdekharcosok sorában láthatók, mert nekünk a torzalkodás helyett a Kanadai Magyar Újságot független, nagy hírlappá felépítő munka jutott osztályrészül.

Magyarok a kanadai Nöegylet torontói ünnepén

A National Council of Women of Canada nagyszabású ünnepség keretében vitatta meg Kanada nemzetiségeinek szerepét egy társasvacsora alkalmával, melyre a kanadai nemzetiségek torontói képviselőit is meghívták. Tekintettel arra, hogy minden nemzetiség lehetőleg kitett magáért, valóban büszkék lehetünk arra hogy a torontói nagy angol lapok igen elismerőleg emlékeztek meg a magyarok fellépéséről. A kanadai magyarok helyzetét Dr. Jánossy István tolmácsolta a társasvacsora alkalmából, kiemelve a Kanadába vetődött magyar ragaszkodását az új otthon és annak törvényei iránt. A többi nemzet ségek képviselőivel nagyszerű hangulatban eltöltött társasvacsora után Torontó hatalmas kiállításai csarnoka színlit megtelet az érdeklődő kanadaiakkal és 25 különböző nemzetiség torontói letelepedettjeivel. Az angol lapok megállapítása szerint Jánossy Istvánné gyönyörűen adott elő néhány magyar dalt népdalköltészetünk kincseiből: The beauty of the music of Hungary was wonderfully brought out in a group of folk songs Sung by Mrs. Jánossy. Majd Csegey Mariska, aki a Crystal Palace színlit megtelet nézőterét már bámulatba ejtette táncművésztével, a palotást lejtette el a közönség nagy tetszésére.

Az európai béke érdekében meg kell változtatni a triánoni békét

EGY AMERIKA EGYETEMI TANÁR FELTUNÓ CIKKE A WASHINGTON STARBAN

Simond Frank egyetemi tanár a washingtoni Starban cikket írt az elszakított magyarság problémájáról. Nyilvánvaló — mondja a cikk — hogy Európára nem engedheti meg magát, hogy Magyarország állandó veszedelme legyen a békének és a jövő zavarák központjává váljék Kelet-Európában. Nem kevésbé világos, hogy a magyar követelések egy részének igazságához szó sem férhet és hogy a büszke nép húzamosabb időre belenyugodjék a mai helyzetébe.

Magyarország területe ugyan kicsi, de helyzete stratégiailag fontos és ezért kell, hogy meghallják szavát Európában. A magyar törekvések jó része az igazságban gyökerezik és az ésszerűség szempontjából is

pártolni kell azokat, bármennyire kellemetlenek és veszedelmesek is legyenek a jelenlegi állapotok szempontjából.

Amíg Magyarországot ki nem engesztelik és bele nem illeszti egy nyugodt légkörbe, addig akadály marad, amint hogy ma is az, a Duna-vidék végleges békéjének, a gazdasági és politikai együttműködésnek. Szerencsétlenségre amíg egyfelől valamennyi nagyhatalom körében nő a megértés a magyar helyzet iránt és ezzel egyidejűleg terjed az a tudat, hogy szükség van a trianoni béke revíziójára, — másfelől mindazok az államok, amelyekben magyar kisebbségek élnek, megegyezően elzárkóznak a változás gondolata elöl.

HOGY CSINÁLJA CALIFORNIA?

EGY BAROMFITENYESZTŐ SZÖVETKEZET 4 MILLIÓ TYUKKAL!

(Folytatás!)

De érdekes és tanulságos dolog figyelemre méltani ennek az államnak tojástermelési és értékesítési módszereit is.

A baromfitenyésztés és ezzel kapcsolatosan a tojástermelés szintén amerikai arányokat is meghaladó mértékben folyik Californiában. S a nagy sikernek a titka itt is az összefogásban, a szövetekezésben található meg. Példaképpen szolgálhat a „Poultry Producers of Central California” szövetekezeti értékesítő szervezete, amely tizenkét éve áll fenn s mintegy 2700 tagja van; a tagok birtokában több, mint 4 millió tyuk van állandóan. Az elmúlt évben ez az egyetlen értékesítő szervezet közel 30 millió tojást

adott el; ennek a mennyiségnek a felét az Unio keleti államai-ban értékesítették s New York városa tojástermelésére 13% át ebből a forrásból szerezte be.

Az értékesítő szövetezet természetesen a legnagyobb hozzáértéssel és alaposággal, rendszeresen előre elkészített tervek alapján dolgozik és semmit sem hagy a véletlenre.

Legelső dolog, amit figyelembe kell venni, a tenyésztők baromfi-fajának nagysága.

Ha valamelyik tenyésztőnek nincs legalább 2500—3000 tyukja, úgy, az általános felfogás szerint, tisztességes haszonra nem lehet reménye.

Vannak ebben a szövetezetben olyan tagok, akik 10 ezerrel is több tyukkal rendelkez-

A HARANGOS

IRTA: SZALAY LASZLÓ

A bodoglári szilajmésnél bizonyos szilajmés fadó kanca volt a harangos ... A Sarzi ... Aki nek a nyakában ringó kölyökharang szava után, igazodott a lovak regimentje.

Ahol a harangos legelt, mind dig ottan volt a ménes közepe. Tőle jobbra meg balra, előtte meg mögötte rajzott a füvet ropgató többi.

Mert a harangnak az volt a hivatása, hogy a ménes szíjjele ne bitangoljon. Ha aztán kerül között mégis holaj távolabb el melázó kanca, vagy messzebb merészkedő hetvenkedő méni, hát harang-hang után igyekeznek vissza, ha a káromkodó bujtár karikással büntetést mér ki ...

Aztán meg éjjel is füvelt ám a ménes. Éjfélől leginkább éjjel után egyig ... Éppen a pirkadást előző vaksötét-ben. Mikor ugyancsak üdvös dolog volt hang iránt igazodni.

Mert mesebeszéd csak, hogy a ló sötétben is lát ... Ha úgy igaz is, hogy a févad ménesol, szeme jobban belelő az éjszaka kormába, mint amelyik folyvást istállóban raboskodik ...

A ló értelmes állat. Tanulékony. Rájön, hogy veszély idején legbiztosabb menedék a ménes legsűrűbb tömege ... És hol a legsűrűbb a ménes? ... A harangos kanca közelében ... Oda törtet hát minden-kép, ha bajba jut.

Találkozott a bodoglári táto-

sok között négy harmadfi ... Négy szénfekete ... Négy csupa egyforma ... Még jobbadán öreg felelős számadó, Csere Máté se tudta egyiket a másiktól különböztetni ...

Kevély volt rájuk szörnyen. Szinte hetvenkedve. Azzal fenyegetőzött, bor mellett, hogy eltekintve az áruktól, aminő árat csikókért még nem kért senki, előlrol, hátulról megnézi azt a halandót, akire rábizza őket.

— Egy az, hogy kupec nem kapja — mondta. — Mert a kupecokról megvan a vélekedésem ... De katonának se adom mert azok meg elszakasztják őket egymástól! ...

— Hát mit kezd akkor vélek? — kérdezte valaki.

— Hogy mit? ... Hát hogy ha az anyimek lennének, nem Halas városáé, majd tudnám én hogy mit kezdjek vélek! ... Elküldeném Tallánországra mind a négyet — Kossuth apánk hintaja elé! ... El én! De ilyen, hogy nem az anyimek, csuda-e, hogy ha azon vagyok, hogy mentül tovább gyönyörködhessek bennök a ménesben!

— No, nem soká gyönyörködhetek ... Mert jött a parancs, hogy a négy feketét hajtsa föl a majsai országos vásárra ...

Hát a parancs, parancs ... Végre köll hajtani, igaz-e? Öreg számadó Csere Máté elkezdett készülödni a majsai országos vásárra.

Ahol csak megfordult, kocsmában, cserényeknél, fontoskodva mondta:

— Viszem a feketéket a majsai országos vásárra! ... Lesz min álmélnodni a sokaságnak!

Pásztorok, gazdák, kupecok, no meg a csall betyárgyerek is — hogy többet ne említsek: Babám Jóska, meg a rosszcsont Csitri Pista — ilyen szerének tudomást a majsai országos vásár nagy meglepetéséről ...

Nem szaporított a szót ... Elérkezék a sokadalom napja. Hajnalban öreg Csere kiváloga tott négy kezes kancát kisérőnek, aztán hozzájuk szakadtot a négy fekete szilajcsikót, oszt eltaszította őket két bojtárjával az országúton.

Jóformán el se tüntek a homoktorlaszok mögött, hát nem kíváckol a pirtól lankásokból két lovaslegény! ... Ama bizonyos nevezetű Babám Jóska, meg a Csitri Pista ...

A méneset csak öregbujtár Somorjai vigyázta, meg a siheder Lakos téblábol a cserény körül ... A két betyár ráköszöntött Somorjaira:

— Adj Isten, Misa bácsi! ... — Fogadj Isten! ...

— No, őzri őket, őzri?! ... — Őzöm! ...

— Nagyon jól van! ... — Hát tik? ... Nem mentek a majsai vásárra? ...

— Más dolgunk akad! ... Szeretnénk valakit megtréfálni ...

— Ahun a! ... Osztan hogyan? ...

— A magik harangos kancája csöngőjével! ...

— Még hogy! ... — Azér gyittünk, hogy adná ide kölcsönbe, csak úgy o-zsonna tájg! ...

— Hát oszt ha nem hozzá-tok vissza?! ... MI?! ...

— Mink-e?! ... Hát hogy ha az ég ránk szakad?! ...

Addig cigánykodtak, hogy ki csalták a csengőt öt pengőért — o-zsonna tájg ...

A négy feketét meg ugyan-csak körülcsodálta a nép a vásáron.

Ember ember hátán, hogy Csere számadónak szinte repszette a keblit a büszkeség.

Bőrszivart vett és azon szipá-kolt, hegyeseket sercentve, miként a nyil.

Ha ki a csikók felől kérdezősködött, végigmustrálta elsőbb, osztán vagy felelt, vagy nem.

Ugy meghizlalta a tekintélyét, hogy lassúdan már csak halkán mérték fűzni a szót a szájtátók a csikók körül.

De nem lehet öröm, örökös egy se ... Ez se volt ... Mert hirtelen szörnyűség történt ...

Két lovasbetyár tán a föld alól bujtak ki, bedurrantott, mint a mennydörgős mennykő, a csikók közé ...

Irtózatoss kavarodás támadt! ... Ember, csikó szétugrott, menekült, csak úgy kavargott a por ...

Fölfigyeltek a csikok, aztán nagyot nyerite utána vetették magukat a betyároknak ...

Ráösmertek ugyanis a harangos kanca csöngőjére ...

Öreg Csere nagyot szörnyülködött, aztán még nagyobb káromkodva odaforult a két bojtárjához:

— A mi csöngönket rázták, igaz-e? ...

— Ugy igaz! ...

— Utánam! ...

Lóra pattantak és elnyargaltak — haza ...

— Hej, öregbujtárom Somorjai! hol a harangos kanca csen-gője?!

Somorjainak megrogyott a térde:

— Kölcsön adtam! ...

— A betyároknak adataid kölcsön, ember! ... Azok meg elcsalták vele a négy csikónkat a vásárból! ...

Somorjai a fejéhez kapott: — Jóságos Isten! ... Megyek, oszt fölakasztom magam az állófára! ...

— Mikorra ígérték, hogy visszahozzák? ...

— Most, o-zsonna tájba! ...

— Takarodj be a szárnyékba, oszt ne mutatkozz! ...

Egyszer csak a pirtól cserényekből kibukkant ám a lovasbetyár, oszt gyűtt, mint a fürgeteg.

Erre öreg Csere is behúzódott a cserénybe és kézbe vette a vasszőgekkel töltött duplapuskát.

— Hol van Misa bácsi? — kérdi a betyár a gyereket.

— Bévül a cserénybe hever, mer' szörnyen rágyűtt a hasogatás! ...

Lefordul a betyár a lórol, köti az állófához, azzal megyen is be a cserénybe ...

Belép. Aztán hátrakapja a fejét, mintha pofonverték volna: Rámered öreg Csere fegyvere ...

— Hujnye, az antiját! ... Hát maguk mán itthon vannak? ...

— Új csak le szépen, oda a sarokba, a nyeregbe, oszt majd beszégetünk! ...

A betyár engedelmeskedett.

— Hát hol is vannak azok a csikók? ...

— A keceli erdőszélen, a Jobbadán kifutójában! ...

— Somorjai! Eregy csak, ülj lóra! Oszt menj el a Jobbadán kifutójához, oszt mondd meg ottannak a másik bitagnak, hogy a négy csikónk meg a négy kancánk itthon legyen napszállatig, mert ha nem, hát én nem kereskedek se jobbra, se balra, hanem a bojtárjaimmal fölhuozatom a cimborját, ide erre az állófára! ...

Harmathulláskor berobogott a négy csikó, meg a négy kanca.

Öreg Csere csak úgy a vállán körösztil odaszólt a betyárnak: — Föl is ut, le is ut, elme-hetsz oda, ahol a part szakad! ... Oszt másszor, ha csikót lopsz tőlem, korábban kejj föl!

— Hát hol is vannak azok a csikók? ...

— A keceli erdőszélen, a Jobbadán kifutójában! ...

— Somorjai! Eregy csak, ülj lóra! Oszt menj el a Jobbadán kifutójához, oszt mondd meg ottannak a másik bitagnak, hogy a négy csikónk meg a négy kancánk itthon legyen napszállatig, mert ha nem, hát én nem kereskedek se jobbra, se balra, hanem a bojtárjaimmal fölhuozatom a cimborját, ide erre az állófára! ...

Harmathulláskor berobogott a négy csikó, meg a négy kanca.

Öreg Csere csak úgy a vállán körösztil odaszólt a betyárnak: — Föl is ut, le is ut, elme-hetsz oda, ahol a part szakad! ... Oszt másszor, ha csikót lopsz tőlem, korábban kejj föl!

— Hát hol is vannak azok a csikók? ...

— A keceli erdőszélen, a Jobbadán kifutójában! ...

— Somorjai! Eregy csak, ülj lóra! Oszt menj el a Jobbadán kifutójához, oszt mondd meg ottannak a másik bitagnak, hogy a négy csikónk meg a négy kancánk itthon legyen napszállatig, mert ha nem, hát én nem kereskedek se jobbra, se balra, hanem a bojtárjaimmal fölhuozatom a cimborját, ide erre az állófára! ...

Harmathulláskor berobogott a négy csikó, meg a négy kanca.

Öreg Csere csak úgy a vállán körösztil odaszólt a betyárnak: — Föl is ut, le is ut, elme-hetsz oda, ahol a part szakad! ... Oszt másszor, ha csikót lopsz tőlem, korábban kejj föl!

— Hát hol is vannak azok a csikók? ...

— A keceli erdőszélen, a Jobbadán kifutójában! ...

— Somorjai! Eregy csak, ülj lóra! Oszt menj el a Jobbadán kifutójához, oszt mondd meg ottannak a másik bitagnak, hogy a négy csikónk meg a négy kancánk itthon legyen napszállatig, mert ha nem, hát én nem kereskedek se jobbra, se balra, hanem a bojtárjaimmal fölhuozatom a cimborját, ide erre az állófára! ...

Harmathulláskor berobogott a négy csikó, meg a négy kanca.